

*Bemærkninger til de enkelte lovbestemmelser.**Til § 1.*

I § 1 fastslås det almindelige princip, at statens institutioner for sindslidende overføres til de æmterkommuner, hvori de er beliggende. Da statshospitalernes indlæggelsesområder ikke følger æmterkommunernes grænser, jfr. nedenfor bemærkningerne til § 2, kunne det overvejes at overføre de enkelte institutioner til fællesje mellem de respektive æmterkommuner, som de hidtil har betjent. Dette må imidlertid anses for uhensigtsmæssigt og mindre stemmende med kommunalreformens målsætning om etablering af store, bæredygtige kommunale enheder. Dertil kommer at det rent lægelige udgangspunkt for reformen, at psykiatri må betragtes som et lægeligt speciale på linie med de øvrige specialer, som skal forefindes ved de enkelte æmterkommuners egne institutioner, må tilsiige en overførelse til de æmterkommuner, hvori institutionerne er beliggende.

At institutionerne foreslås overført vederlagsfrit, skyldes dels, at det ville være forbundet med store vanskeligheder at fastslå de enkelte institutioners værdi, og må dels ses i sammenhæng med hele kompensationsordningen.

Overførelsen vedrører hospitalerne for sindslidende med dertil knyttede plejehjem, de statslige psykiatriske afdelinger på sygehusene i Rønne, Odense, Thisted og Hjørring samt de ubebyggede eller delvist bebyggede grunde, der af staten er erhvervet til brug for statshospitalsvæsenet. Overførelsen omfatter foruden grunde, bygninger og tekniske anlæg tillige inventar og instrumentarium.

At overførelsen sker 1. april 1976 — jfr. § 8 — indebærer, at der med denne dato som skæringsdag skal foretages en udgiftsdeling mellem staten og de enkelte modtagende æmterkommuner. For byggearbejder, som er i gang, men endnu ikke afsluttet på skæringsdagen, medfører dette, at arbejde udført før skæringsdagen betales af staten, arbejder udført efter af æmterkommunen. Den praktiske gennemførelse af udgiftsdelingerne vil for statens vedkommende blive varetaget af direktoratet for statshospitalerne og vedkommende revisionsdepartement i samarbejde med de enkelte æmterkommuner.

Samtidig med overførelsen ophæves overenskomsterne vedrørende indlæggelse på de æmterkommunale plejehjem i Sorø, Stege og Saksøbing (statshospitalet i Vordingborg) samt sygehjemmet i Holbæk (statshospitalet i Nykøbing Sjælland). Da plejehjemmet i Sorø ligger i en anden æmterkommune (Vestsjællands) end statshospitalet i Vordingborg (Storstrøms), vil en fortsættelse af dette statshospitals indlæggelsesret forudsætte en særlig aftale herom mellem Storstrøms og Vestsjællands æmterkommuner.

Bl. a. som følge af, at behandlingen af sindslidende hidtil overvejende har været en statsopgave, der betragtedes som særforplejning, og at der har gjort sig kapacitetsproblemer gældende, har det vist sig vanskeligt i praksis klart at afgrænse arbejdsopgaverne mellem de psykiatriske hospitaler og plejehjem og institutioner inden for den øvrige sociale forplejning, navnlig de almindelige plejehjem, der oprettes, drives og finansieres efter omsorgslovens regler. I et vist omfang er de psykiatriske hospitaler og de almindelige plejehjem således i dag belagt med patienter, som formentlig burde være indlagt på psykiatrisk plejehjem, ligesom der omvendt burde ske omvisitering af patienter fra psykiatriske plejehjem til almindelige plejehjem. Endelig er der i enkelte æmterkommuner oprettet psykiatriske plejehjem i henhold til omsorgsloven.

Det er derfor stærkt påkrævet, at der i forbindelse med statshospitalernes overførelse til æmterkommunerne sker en afklaring af opgavefordelingen mellem sygehusvæsenet og socialvæsenet med hensyn til psykiatriske patienter. Dette arbejde vil blive taget op i det i de almindelige bemærkninger s. 10 nævnte udvalg, hvori bl. a. socialministeriet og Amtsrådsforeningen i Danmark vil blive repræsenteret.

Det har under udarbejdelsen af dette lovforslag været overvejet, om de her nævnte vanskelige afgrænsningsproblemer — som bl. a. ønsket af Amtsrådsforeningen i Danmark — måtte medføre, at der stilledes forslag om, at en del af det nuværende statshospitalsvæsen, specielt de som „plejehjem“ benævnte institutioner, for fremtiden skulle administreres af æmterkommunernes social- og sundhedsudvalg i henhold til bistandsloven.

Man har imidlertid af flere grunde foretrukket ikke at foreslå noget sådant. De institutioner under statshospitalsvæsenet, der hidtil har været betegnet som psykiatriske „plejehjem“ (og de egentlige statshospitaler), vil derfor efter overførelsen være omfattet af sygehuslovens regler og dermed umiddelbart underlagt de æmterkommunale sygehusudvalgs forvaltning.

Til støtte for denne ordning kan anføres, at de nævnte psykiatriske plejehjem efter deres målsætning er efterbehandlings- og langtidsbehandlings- sygehuse, hvilket bl. a. viser sig ved, at de i øjeblikket drives i nær tilknytning til de enkelte hospitaler.

Desuden ville en henføring af statshospitalernes psykiatriske plejehjem til social- og sundhedsudvalgene nødvendiggøre en ændring af det foreslåede kompensationsystem, da bistandsloven forudsætter, at plejehjemmenes drift finansieres halvt af primærkommunerne og halvt af staten.

Det skal dog understreges, at den foreslåede ord-